

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
 Helyben: Vidéken:
 Egy hóra. . . . . 1 kor. Egy hóra. . . . . 1 kor. 50 fill.
 Negyedévre . . . 3 " Negyedévre 4 " 50 "

Felelős szerkesztő:
HEGEDŰS LORÁNT.
 Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
 Piacz-utóza 47. és 49. szám.

Felülről nem buknak.

Debreczen, nov. 3.

A válság felhői elvonultak a kormány feje fölött; a választójogról szóló törvényjavaslat megkapta az előzetes királyi szankciót. Közöttük is minap Andrassy nyilatkozatát, hogy akár hozzájárul a király a teljes titkossághoz, akár azt kívánja, hogy a városokban titkos s a többi kerületekben nyílt legyen a szavazás: a király előzetes szankciója meg lesz. Ne busuljanak pártbírái: ő áll, vagy bukik a javaslatával. Ő tehát áll és nem bukik.

Ma már harsognak a trombiták, kürt riad, hogy ne mondjuk: tárogató harsog, — hogy ime, — Andrassy Gyula bemutatja néhány nap múlva az alkotmánypártnak a törvénytervezetét, ami azt bizonyítja, hogy a haza meg van mentve. Hazamegmenés alatt értsd, hogy meg van mentve az osztályparlament. A törvényhozás tovább is a kiváltságosoké marad. Bevonnák ugyan a „nép szélesebb rétegét az alkotmány sáncaiba“, de segítenek magukon az arányokkal. Bebizonyítják, hogy a kiváltságosok közül

egy kétszer, sőt háromszor is többet ér, mint a nem kiváltságosok közül egy. Más szóval kétségtelen, hogy győztek a reakciók: a szavazás nem lesz általános, nem lesz titkos, nem lesz községenkénti. Nem lesz az, amire ez a nemzeti kormány vállalkozott, amikor kormányra lépett.

Az előzetes szankció egyelőre sikert jelent. Akármilyen pirrhusi győzelem is, nagy taps kél a függetlenségi berkekben. Tehát nem hiába hozták meg a súlyos, talán legsúlyosabb áldozatokat. Nem hiába volt az, hogy megtagadtak önmagukat, azaz: megtartották a függetlenségi ruhát, de hűtlenek lettek a függetlenségi lobogóhoz. Mindent, mindent megtettek valóban amit függetlenségiüknek nem lett volna szabad megtenniük: szolgálták a 67 es politikát nagyobb buzgalommal és szolgálai odaadással, mint az istenben boldogult hatvanéves szabadelvűnek nevezett párt. Megszavazták a rossz kiegyezést; megszavazták mindent, amit Bécs kívánt tőlük, mindent csak azért, hogy a választói reform olyan legyen, amilyenek ők kívánják. Mindent csak azért, hogy a hatalmat biz-

tosítsák maguknak és hogy a törvényhozás az maradjon, ami eddig volt: osztályparlament, a kiváltságos osztály parlamentje.

A győzelem azonban ideiglenes és csak annyit jelent, hogy a kormány felülről nem bukik meg. De alulról? Itt már nagyobb a veszedelem. A nemzet, ha ítélete alá bocsátják ezt a jogfosztó választási reformot, tudni fogja, hogy mit csináljon azokkal, akik új éket vertek a nemzet testébe, hogy az új kasztok föllállításával tönkreverjék az egyenlőség és testvéresülés eszméjét.

Az osztrák kormányválság Bécsből táviratozzák, hogy az új osztrák kormányt ismét Beck báró fogja megalakítani, plurális alapon. A rekonstruált kabinetben csak egy cseh miniszter lesz, az is tárca nélkül. A csehországi német képviselők közül senkisé is lesz tagja az új kormánynak.

Románok népgyűlése. Aradról jelentik nekünk: Az aradmegyei Pécskán a románok az általános titkos választójog érdekében népgyűlést tartottak. A gyűlés esendesen folyt le. A gyűlésről a királyhoz üdvözlő táviratot küldtek.

Az elcsapott ördögök.

Írta: Peterdi Sándor.

A hordó tetején álló szónok lármás hangon folytatta beszédjét:

— Nekünk is haladni kell a korrall! Jogainkat ki kell vinni! Nem tűrhetjük tovább, hogy így kizsároljanak bennünket!

— Ugy van! — kiáltotta lelkesen a tömeg.

— Az emberek most sokkal komi szabbak, mint azelőtt, a pokol tehát mindig színültig tele van, az ördögök munkája megháromszorosodott, de azért helyzetük javítására semmi sem történt! Le a zsarnokokkal! Le a tőkével!

— Le velük! — ordította a tömeg.
 — És mert kívánságainkat nem akarják meghallgatni, kimondjuk a sztrájkot! Senki se dolgozzék addig, míg meg nem kapjuk a felemelt bért.

— Éljen a sztrájk!
 A tömeg a szónokot a vállaira kapta és azután nagy énekléssel kivonult a sztrájkanyára.

Belzebub, az ördögök főmunkaadója, éktelen dühbe jött, amikor őt a sztrájkról értesítették.

— Aki holnap estig munkába nem áll, az mehet! Annak kiadom a munkakönyvét és pusztulhat innen! A rendőrkapitány haladéktalanul toloncolja fel őket a földre.

Belzebub azonban hiába dühöngött, az ördögök sztrájkba léptek. A nagy kazánok kialudtak, nem volt, aki alájuk fűtsön, a kintző kamrákban elcsendedett az emberi lelkek jajveszékése, mert nem volt, aki a csavarokat forgassa, az újabb és újabb szálitmányok ugyan egymást érték, de ott hevertek a raktárakban: senki se vette át őket. Sőt megessett az is, hogy néhány csomag visszakerült a földre. Ez úgy történt, hogy a sztrájkoló ördögök megrohanták a raktárakat és az ott levő szálitmányokat feltörték, a lelkeket kiszabadították. Ezek aztán ismét belebujtak az emberekbe és évekig tartott, míg visszakerültek a pokolba.

Az ördögök munkavezetője — valamikor egy nagy gyártelep igazgatója volt — és a főfelügyelőjük — itt a földön egy szövetkezet vezetője volt — végre is azt tanácsolták Belzebubnak, hogy részben teljesítse a munkások kívánságát, akkor azok majd engednek. Az üzleti nye-

reség évről évre ugys emelkedik, ezt a küömséget meg sem érzik.

A tárgyalások megkezdődtek; az ördögök sokáig mit sem akartak hallani arról, hogy követeléseik egy része teljesíten maradjon; de a családok ördögök, no meg a kislelkűek addig-addig beszéltek, míg aztán ismét munkába állottak. A három főizgató, Asmodi, Balial és Astarte azonban nem fogadták el Belzebub ajánlatát. Ezeket Belzebub elcsapta.

A három ördög nem sokat tördött az elcsapással és vidáman jött fel a földre. Néhány száz éve nem volt már itt, tehát örültek a szabadságuknak. Mindegyiküknek volt egy kis megtakarított pénze, tehát a jövőtől nem igen féltek.

Mikor a pokol kapuja becsukódott mögöttük az mondja Balial:

— Fiúk, vehettétek észre, hogy hány elkárhozott lélek jött Magyarországból. Ez az ország szállítja a legtöbb és legjobb árut; magunkfajta ember tehát ott boldogulhat legjobban. Menjünk Magyarországba!

Az ördögök addig mentek, mendegeittek, míg csak Magyarországra nem jutottak. Mikor ide értek, azt mondja Balial:

— Tudjátok, mi leszek én?

Szebbnél szebb **Ujdonságok**
 és mindennemű különlegességek
 arany-, ezüst- és ékszer árukban érkeztek

Rose Dezső
 ékszerész,

Piacz-utóza 55. szám alatt, Hungária mellett.

Kritika a máv. fölött.

Kossuth tároája a pénzügyi bizottságban.

A költségvetést elfogadták.

Mint budapesti tudósítónk táviratozza, a képviselőház pénzügyi bizottsága ma délelőtt Széll Kálmán elnöklésével ülést tartott, melyen Wekerle Sándor és Kossuth Ferencz miniszterek is részt vettek s a kereskedelmi miniszterium jövő évi budgetjét tárgyalták.

Nagy Emil előadó, miután a javaslatot ismertette, azt a kívánságát fejezte ki, hogy a kereskedelmi miniszteriumot minden mellék hivatalával, az államvasutak igazgatóságával együtt egy monumentális palotában helyezték el.

Kossuth Ferencz kereskedelemügyi miniszter hosszabb beszéddel ajánlja költségvetését elfogadásra. Meg kell jegyeznie, hogy minden vonalon sok beruházás kell s az a megokolatlan takarékosság, melylyel az ezirányú kívánságokra felel a törvényhozás, feltétlenül meg fogja fosztani magát. A személy és áruforgalom óriási emelkedettsége az ország rendkívüli közgazdasági fejlődésére mutat. Ezt a fejlődést a törvényhozásnak minden eszközzel elő kell segíteni. Azt az ideát, hogy a kereskedelmi miniszteriumot egy házban összpontosítsák, ő is helyesli s megvalósítása pénzügyi okoktól függ.

Nagy Ferenc nyugtalanítónak mondja, hogy az államvasutak budgetje visszaesik Szóvá teszi a vasuti szerencsétlenségeket s a vasuti adminisztráció reformját sürgeti.

Kossuth Ferenc azt feleli, hogy rendkívüli okok tették az államvasut mérleget kedvezőtlennek. Az üzleti kiadások aránytalanul emelkedtek, az alkalmazottak fizetésjavítása és a szociális igények teljesítése is nagy súlylyal esett a latba. Az

— Ugyan mi?

— Azt gondoltam magamban, én a föld alatt anyi mindent látam, amit az emberek nem tudnak, én tehát tudós leszek. Irok könyvet az ismeretlen ásványokról, az első földrétegekben található kőületekről és egyéb geológiai dolgokról. Azt hiszem, könnyen és fényesen megfogok élni. Lucifer veletek, itt az Akadémia, kissé körülnézek. Majd adjatok hirt magatokról.

Azzal elkészönt társaitól.

A másik keletű csendesen ballagott tovább! Ők még nem tudták, mihez kezdjenek.

Egyszerre csak felkiált Asmodi:

— Hopp! Én már tudom, mi leszek. A művészetre adom magam. Micsoda jeleneteket láttam én a pokolban! Hányféle arc, hányféle kifejezés, indulat, szenvedély vésődött emlékezetembe! Micsoda színek, micsoda csoportok! Az első képeimmel vagy szobrommal meghódítom a világot. Az arany ömleni fog hozzám.

Ő is elvált társától. Astarte egyedül maradt. Sokáig gondolkodott, mi legyen hát ő? Bonne kevesebb volt a vállalkozási kedv, ő a nyugalmasabb hivatások után áhítozott. Végre elhatározta magát: Politikus lett.

üzleti anyagok s különösen a talpa tetején mesen megrágu t. Ez vezetett a mérleg megromlására s itt csak a törvényhozás áldozatkészsége javíthat. Az adminisztráció reformja küszöbön van.

Többek felszólalása után általános-ságban elfogadták a költségvetést és rövid vita után a részleteket is megszávták.

Debreczen szégyene.

Márton Imre mosakodik.

A fővárosi sajtó a botrányról.

A városi nyomtatvány-szállítás provízió-botránya a mai napon kevés új eseményt termelt. Bakonyi Samu, a város második kerületének országgyűlési képviselője ma Debreczenbe érkezett, nyilván a panama ügyében, mert hosszasan tanácskozott Márton Imre pártelnökkel, akinek lakásáról egyenesen a pályaudvarra ment és még a délután folyamán elutazott Debreczenből. Hogy a képviselő mit végzett Márton Imrével, arról nincs tudomásunk, rövid itt tartózkodása meggátolt bennünket abban, hogy információkat szerezhessünk tőle. A város közönsége mindenesetre úgy szeretné tudni, hogy Bakonyi, ha szívében viseli a debreczeni függetlenségi párt érdekeit és azt akarja, hogy ez a párt eredményes működést fejtsen ki, nem tanácsolhatott egyebet Mártonnak, minthogy az általános erkölcsi felfogásnak eleget téve, tünjek le a közélet szinteréről, amelynek egyáltalában nem kölcsönzött díszet a szereplésével.

Márton Imre nyilatkozik.

Márton Imre ma hosszú nyilatkozatot közöl házi lapjában. A nyomtatvány-szállítás botrányának súlyát igyekszik enyhíteni, de a mosakodás után is fekete maradt a botrány hőse. Egy sereg ferdtetés és a tényekkel homlokegyenest ellenkező állítás telíti ezt a nyilatkozatot, amely végeredményében oda konkludál, hogy a provízió ügye egy minden tekintetben kifogástalan gáncs nélküli dzsentiménlik esemény volt. A nyilatkozatra általánosságban az a nézetünk, hogy senkisémet lehet önmagának a brája, annál kevésbé egy közéletű férfit. Márton Imre láthatja, hogy az ő legintimebb körkörösét és azokon kívül, akiből ő csinált embereket s akik az ő kenyerét eszik, senki nincs a városban, aki nem a legnagyobb megbotrányozással értesült az ő üzleiméről s ha neki magának önálló nézetei vannak is a tisztességről, respektálnia kell az általános főlháborodást, amely éppen azért keletkezett, mert a város közönsége a provízió-ügyet mindennek tekintettette, csak becsületesnek nem.

Vannak azonban különös megjegyzéseink is. Első sorban súlyosan téved a pártelnök a következő kijelentésével: „Hat esztendő közmunkásságom most már nyitott könyv, melynek minden lapja a ráfogásokkal szemben oly erős cáfolat, hogy részleteivel nyilvánosan előhozakodom még kérdésnek tűnnék fel.” — Márton Imrének nem szabad előhozakodnia az ő közmunkásságával, csakis akkor, ha Canossát akar járni.

Mert ez a közmunkásság állandóan a legrutább önzés jegyében folyt le, a melynek során csakis Márton Imre zsebe gyarapodott, a köz azonban igen érzékenyen károsodott. Abban igaz van a pártelnök urnak, hogy az ő közmunkássága immár nyitott könyv, de ebben neki magának semmi érdeme sincs. Márton Imre gondoskodott róla, hogy ez a könyv csukva maradjon, erősen szoritotta a lakatot sokáig s amikor erős döngésekre mégis kinyitott a könyv, a közönség csupa fekete lapokat látott benne. Ez állításunk igazságát a független bíróság ítéletei látják el a hitelesítő pecséttel.

Menjünk sorra. Valótlannak jelenti ki Márton Imre azt az állításunkat, hogy a „Debreczen hírlapkiadó részvénytársaság” feloszlott volna és vakmerő-égnék azt a következtetésünket, hogy a provízió az ő javára esett volna. Megengedjük, hogy él a részvénytársaság, de isten látja a lelkünket, nem irigyeljük mi az olyan életet. A részvénytársaságból sorra léptek ki az igazgatósági tagok, Dóczy Emlé dr. ifj. Schwarcz Vilmos és a feloszlást miud-össze az késlelteti, hogy az ezt kimondó közgyűlést nem hívták össze. És, hogy milyen gyönyörűsége a részvénytársaság élete, azt az a körülmény bizonyítja legfényesebben, hogy a városi nyomda nem volt hajlandó többé hitelezni, miután a részvénytársaság sok ezer koronát nem tudott már megfizetni.

Hanem a következtetést, azt már álljuk és megismételjük, Ugyan kérjük, Márton Imre pártelnök ur, hogyne esett volna az ön javára az a provízió, amikor Ön elnöke és főreszvényese annak a részvénytársaságnak? Ha a részvénytársaság haszonhoz jut, az a haszon a részvényesek javára esik. Mi nem hisszük, hogy ön és részvényestársai a hasznot is az öreg templom nagy harangjának adták volna, amint hogy a fizetést ide bízták. Mi tehát igazat mondunk.

Ami már most az államvasuti nyomtatványok ügyét illeti az erre vonatkozó védekezés az első olvasásra elárulja a megtévesztés és félrevezetés szándékát. Márton Imre ezt írja: „abban allapodtunk meg, hogy Debreczen sz. kir. város könyvnyomda-vállalata s a Debreczen hírlapkiadó-vállalat r.-t. nyíltan társulva fogják beadni a pályázati ajánlatot. A pártelnök ur vastag betűkkel szedette ezt a két szót: „nyíltan társulva”, bizonyára

Szörme boák és kabátok minden kivitelben legolcsóbban kaphatók **Uj Szücs üzletben, Szent-Anna-utca 1. szám.** Javitások elfogadtnak.

azzal a céllal, hogy elhiggyék neki. De ha akkora betűkkel szedték volna is ki ezt a két szót, mint amekkora az egész lap, akkor sem lehetne hitelt adni ezen állításának. A városi nyomda felügyelőbizottságának tegnapi nyilatkozatában nem volt szó erről a társulásról, de ez a „nyiltan társulva” való pályázat szóba sem jöhetett. Egy csekélyke figyelmet kérünk!

Aki az államvasutak nyomtatványaira pályázott, vagy pályázni akart, annak — ugye bár — el kellett olvasnia a pályázati hirdetményt. Ez kifejezetten meghatározta, hogy az államvasuti nyomtatványok pályázatában csak az a vállalat vehet részt, amelynek saját, a szállításra alkalmas nyomdája van, sőt az államvasutak igazgatósága annyira komolyan vette ezt a kikötést, hogy a pályázatok beérkezése után egy előkelő tisztviselőjét kiküldte a vidékre, hogy ellenőrző szakvéleményt adjon arra nézve, vajjon a pályázó nyomdák tényleg képesek-e szállítani azt a nyomtatvány mennyiséget, amelynek elkészítésére vállalkoztak. És most jön a döntő bizonyíték. A „Debreczen hírlapkiadó részvénytársaság” nem lett volna képes százezer korona értékű nyomtatványt szállítani, de egy vörös fillér értékű nyomtatványt sem, mert nem volt nyomdája. A műyi üzletről tehát nem lehetett szó, az „alkalmi egyesülés terve” nem dőlt a földugába, mert föl sem merült.

Megjegyzéseinket olyanféle méla akkorddal zárjuk be, mint ahogy Márton Imre az 6 nyilatkozta: Mindenesetre nagy megnyuvással fogadja a város közönsége, hogy Márton Imre a város vagyona ellen tervezett manőverének mentességére csak a valóságnak meg nem felelő frázisokat tud elpuffogatni s így a közönségnek nem kell remegni attól, hogy a súlyosan kompromittált törzsfőnök ismét a közélet színterére kerül abból a mozsárból, amelybe a saját bünei taszították.

A fővárosi sajtó a panamáról.

A kormányhoz igen közel álló Pesti Hírlap mai számában „Debreczen botránya” címen hosszú cikkben foglalkozik Márton Imre proviziójának ügyével és a tényállás ismertetése után a többek között ezeket írja:

A debreczeni függetlenségi párt elnöksége hivatalosan beismeri, hogy elnökének a nyomda-vállalat provizió fejében üzletközvetítést ajánlott fel. Beismeri azt is, hogy a nyomdavállalat Márton Imrének, mint pártelnöknek tette ezt az ajánlatot, aki tehát legalább is pártcélért, a pártlap nyomda-szolgáltatásának csökkentéséért használta fel bizottsági tagságát és erkölcsi befolyását. A közlemény utal Márton nyilatkozatára, amelyre ez a megjegyzése. A csófolatnak az a része, hogy

az ügyet a szabadelvű és darabontelmek alkalmi egyesülése pattantotta ki és fujta fel a dolgot országos botrányá, hogy ilyen módon a függetlenségi és 48-as pártnak, de különösen a kormánynak kellemtelenkedjék, nem is vehető komolyan, mert sem a kormánynak, sem a függetlenségi pártnak nincs köze egy helyi pártelnök viselt dolgaihoz. A botrány egyedül a debreczeni függetlenségi párt és Márton Imréé. A cikk kitér a leleplezés nyomán támadt lovagias afférre, amelynek elintézésével — ugymond — a botrány aktáit nem tekinthetik lezártnak azok, akik előtt nem vásári áru a közérdek.

A jövő évi költségvetés végleges mérlege.

A hitelesítő közgyűlés megállapította.

18 5/10 pótdadó.

Debreczen város házipénztárának és a házipénztár által kezelt alapoknak költségvetését, mint ismeretes, a törvényhatósági bizottság a pénteki közgyűlésen tárgyalta és elfogadta. A közgyűlés némely tételt módosított és így a költségvetésnek a jog- és pénzügyi bizottság által megállapított mérlege, melyet lapunk is közölt volt, változást szenvedett.

A kiadásokat és bevételeket a pénteki közgyűlés határozatai alapján a tegnapi hitelesítő közgyűlés állapította meg véglegesen a költségvetés mérlegével együtt.

Eszerint a rendes

bevételek összege	2.826.521 kor. 16 fill.
a rendkívüli bevételek	374.400 kor
az összes bevételek:	3.200.921 kor. 16 fill.
A rendes kiadások összege	2.882.427 kor. 72 fill.
a rendkívüli kiadások	515.538 kor. 10 fill.
az összes kiadások:	3.397.965 kor. 82 fill.

Igy tehát az összes bevételek és kiadások között 194.044 kor. 66 fill. hiány mutatkozik.

Ezen hiányzó összeg fedezésére a községi pótdadó fog szolgálni, amelyet 18 5/10 százalékban állapítottak meg.

Kisiklott tehervonat.

Baleset a ladányi pályaudvaron.

Tíz ezer korona kár.

A püspökladányi pályaudvaron az elmúlt éjjel vasuti baleset történt. A Debreczenből—Budapestre induló tehervonat a pályaudvar közvetlen közelében kisiklott, aminek következtében nagyon sok teherkocsi megrongálódott. A vonat sze-

mélyzetében kár nem esett. A legújabb vasuti baleset részleteiről az alábbi tudósítás ad számot:

Éjjel 3 és 4 óra között érkezett meg Püspökladányba a Debreczenből Budapest felé induló 3583. számú tehervonat. Az állomás összes jelző táblái és lámpái úgy mutatták, hogy a közeledő vonat minden veszély nélkül behaladhat az állomásra s így a mozdonyvezető gyanútlanul vezette be a vonatot a „szabadoz” jelző lámpák közé.

Alig ért azonban a középső sínparváltójához a mozdony, nagy robajjal lezökönt a sínról és magával rázott még néhány vaggont is. A baleset következtében természetesen irtózatos pánik keletkezett az állomáson és az állomás éjjeli személyzetéből mindenkit a baj elhárítására rendelt ki az állomásfőnökség.

Két órai megfeszített munkába került, míg a lesiklott kocsiakat a sínról visszailleszthették és a forgalom helyreállhatott. A kisiklásnál emberéletben kár nem esett, csupán 8-10 kocsi és a mozdony rongolódt meg. A kár 8-10 000 korona.

A Polónyi-Lengyel sajtópör a Kuria előtt.

A semmiségi tárgyalás megkezdődött.

Ítélet sokára lesz.

Csaknem két évig tartó herce-hurca után, amikor már régen elsimultak a hullámok, amelyeket a Polónyi-Lengyel-féle pörös viaskodás annak idején fölkavart, a nagy pör ma végre elérkezett utolsó stációjához. Mint budapesti tudósítónk táviratozza, a kir. Kuria ma kezdte meg annak a rágalmazási pörnek a tárgyalását, amelyet Polónyi Géza volt igazságügyminiszter indított Lengyel Zoltán országgyűlési képviselő ellen.

Május 4-én hajnalban egy hétig tartó tárgyalás után hirdették ki az esküdtek igazmondásukat, amelyvel bűnösnek mondták ki Lengyel Zoltánt a becsületsértés vétségében s a verdikt alapján az ítélőtanács Lengyelt három hónapi fogházra és ezer korona pénzbírságra ítélte. Vázsonyi Vilmos már a tárgyalás során több semmiségi panaszt jelentett be és semmiségi panaszszal támadta meg a verdiktet is a 424 ik szakasz alapján, amely arra vonatkozik, hogy az esküdtek között olyanok is voltak, vagy lehettek, akik a pörben érdekelve voltak.

A Kuria tárgyalásról budapesti tudósítónk a következőket táviratozza:

A semmiségi panaszok tárgyalását ma délelőtt tíz órakor kezdte meg a kuria Bernáth Géza másodelnök elnöklésével. Előadó Valkay Bertalan. A tanács tagjai: Vajkó Pál, Turmay János, Zsigmondovits Mihály, Szeghő Ignác, Ribossy Kálmán. Minthogy a tárgyalás több napig fog tar-

Gazdasági-czikkék, Marhasó

DEUTSCH-NAL, Hatvan-utca 9. szám.

örölt és 10 kg-os sajtolt táblákban

tani, az elnök Weisz Károlyt berendelte póttagnak. A közvédat Székely Ferenc koronaügyész képviseli. A főmagavádó képviselőjében Polónyi Dezső van jelen. a vádlottat Vázsonyi Vilmos védi. Polónyi Géza és Lengyel Zoltán a délelőtti folyamán nem jelent meg a tárgyaláson. Közönség egyáltalán nincsen, leszámítva az újságírókat és néhány érdeklődő jogászt. A hangulat valósággal ünnepélyes.

Valkay Bertalan ismerteti a pör előzményeit. Polónyi akkor még igazságügy-miniszter volt, Lengyel pedig a függetlenségi párt tagja. Régebbi idő óta ellenséges volt közöttük a viszony, amely végnélkül valónak látszó, elkeveredett küzdelemben folytatódott. A botrány egyre dagadt, s volt olyan idő, amikor a politikai élet nyilvános porondját Polónyi és Lengyel csatadala teljesen betöltötte. Ebben a puszkaporos levegőben hangzott el néhai Halmos János volt polgármester egy megjegyzése, amelyet a múlt év január 9-én, a főváros közgyűlése után a társalgóban tett Polónyi Géza ellen. Ez a megjegyzés, amely az újságokban is napvilágot látott, megindította a lavinát. Polónyi lovagias elégtételt kért Halmos Jánostól, a volt polgármester azonban nem adott elégtételt és olyan újabb nyilatkozatot tett, hogy Polónyi Géza bizottsági tagságát vagyonszerzésre használta föl. Több esetben ugyan abban az ügyben szerepelt mint ügyvéd és mint törvényhatósági bizottsági tag, főlshólt vagy közbenjáró. Egyik vállalat ügyében terjedelmes beadványt vitt a polgármesterhez délelőtti szignatura nélkül és délután, vagy másnap ugyanabban az ügyben főlshólt a közgyűlést egy gyár kitelepítésére kapacitálta. A nyilatkozat a minisztertanácsot is foglalkoztatta, amely arra utasította Polónyit, hogy indítsa sajtópört Halmos János ellen. A volt polgármester azonban orvosának, dr. Weinmanónak a közbenjárására visszavonta sértő nyilatkozatát s így a sajtópörből semmi sem lett. Ekkor váratlan fordulat történt. Lengyel Zoltán „A Nap” január 21-iki számában „Vádat emelek” című cikkében magáé a tette Halmos visszavont vádjait, sőt újabb vádakhoz hozott föl Polónyi ellen.

Azután sorra felvonul a Beke Erzsébet, a Cséry, a Duna rakpart, a Városi és Közúti villamos, a Gschwindt régen szunyadó ügye, Polónyinak 1907 január 29-én hatrendű rágalmazás miatt beadott feljelentése, a vádtanács határozata. Majd a tárgyalás aktáira kerül a sor. Az első adó monoton hangon olvassa az esküdtzéki tárgyalás lázas levegőjében történt események szürke aktáit. Kiemeli az esküdtzők közé sorozták Ullmann Pált is, az elhalt Ullmann Lajos rokocúát, akinek a Duna-rakpart bérbeadása körül nagy szerepe volt éppen Polónyi Gézával kapcsolatban. Itt hangzott el a semmisségi panasz. Majd merániai Braun Mór vallomásának ügyére kerül a sor. Az esküdtbíró elnöke, Zsitvay Leo dr. a tárgyaláson felolvastatta Braunnak a vizsgálóbíró előtt tett vallomását, ami ellen a védő semmisségi panaszt jelentett be. Nákó Sándor gróf, Sándor Pál, Cséry Lajos, Jellinek és a többiek sorra felvonulnak.

A mai nap legérdekesebb mozzanata volt, hogy a Kuria a koronaügyész ellenzése dacára megengedte a védő által bejelentett iratok főlolvasását, azzal az indoklással, hogy a semmisségi panaszokhoz tartozó iratok főlolvasandók.

A tárgyalást holnap délelőtti tíz órakor folytatják.

Föl akarták robbantani a dunai monitorokat.

Egy szerb ember merénylete.

A dunai monitorok, amelyek a szerb háborus örület kitörése óta Zimonynál vannak összpontosítva, nagy veszedelemben forogtak néhány nappal ezelőtt. Egy szerb gazdálkodó merényletet kísérelt meg a dunai flottilla ellen és csak az egyik hajó-őr éberségén mulott, hogy most nem a flottilla katasztrófájáról kell beszámolnunk.

A szabadkán megjelenő Bács-megyei Napló táviratot kapott Zimonyból, hogy egy Malusevics Pászó nevű szerbiai gazdálkodó szombaton éjszaka levegőbe akarta röpíteni a dunai monitorokat.

Malusevics éjszakának idején csónakba szállt és evezni kezdett a monitorok felé. Az egyik hajó-őr észrevette a csónakot és mivel gyanusnak tűnt föl neki, állandóan figyelemmel kísérte és megvárta, amíg egészen közel ér. Ekkor jelentést tett az egyik monitor kapitányának, aki négy embert küldött le a csónak elfogására. Sikerült is utólni a monitor legényeinek a csónakot és erős küzdelem után a hajóra huzták a csónakban ülő embert, aki elmondta a kapitánynak, hogy Malusevics Pászónak hívják és föl akarta robbantani a monitorokat. Azt vallotta, hogy ő, mint jó szerb, rendkívül fájlalta, hogy a svábok elragadták Boszniát és Hercegovinát.

Az elfogott szerb embert megmóztatták és ez alkalommal három darab egy-egy kilogramos bombát találtak nála. A hajó kapitánva Malusevics Peterváradra szállította, erős fedezet mellett.

A honvédhuszárok sportünnepé.

A Hubertus napi falkavadászatok.

A debreczeni honvédhuszárezred tisztkara, mint minden évben, az idén is fényesen sikerült falkavadászatot rendezett Szent Hubertus napján.

A „Meer” a Vámospécsi uton volt, délelőtti 11 órakor. Itt gyülekezett kocsi-kon a nézőközönség és a lovasvadászok.

Hummel kapitány a Hundsmann jelentette Marschall báró ezredes Mesternek, hogy a kutyák nyomon vannak, mire a vadásztársaság megindult az Acsádi ut és Sámson felé. A nézőközönséget már előre az utnak egy olyan pontjára dirigálták, ahonnan a vadászatot jól láthatták.

A falka sebesen ment a rókanom után. Sok szép árok átugratása után az acsádi ut mellett egy rövid „chuk” volt. Ezalatt a kocsi-közönség áthajtatott a Sámsoni gyakorlóter a on pontjára, ahol a vadászat két vörös zászló között véget ért. Itt a Mester által adott jele megkezdődött

a finish, amennyiben a 6 első lovas részére értékes díjak voltak kítűzve. A távolság körülbelül 10 kilométer volt.

A verseny báró Fiáth Vilmos-huszárezredbeli hadnagy győzelmével végződött. Második Szabó 16-os huszárcapitány lett, harmadik Kereszthy honvédbuszárezredbeli főhadnagy, ötödik Sinay honvédbuszárezredbeli hadnagy, hatodik Sándor 18-os huszárcapitány.

A díjat Marenzi grófné osztotta szét. A résztvevőknek fénves buffé állott rendelkezésére a szabadban terített asztalokon.

A versenveket a következő hölgyek nézték végig kocsi: báró Marschall ezredesné leányaival, Czító ezredesné, gróf Klebersbergné leányával, Kirsch őrnagyné, Kovács Józsefné, Latinovics Mihályné leányaival, Potorán nővérek, Bánó Lshelné, Ujfalussy Vera, Horváth őrnagyné leányával, Sándor kapitányné és Zádor Ila, Vecsey Zoltánné leányával, báró Fiáth főhadnagyné és Szunyogh Margit, Szunyogh főhadnagyné, Hummel kapitányné, báró Schell főhadnagyné, Kovács Miklósné stb. stb.

Lovasok: a debreczeni honvédhuszárezred tisztkara teljes számban Kőlcsey Sándor, Kovács Miklós, Streicher Andor, Kaszanyitzky Andor, a Vilmos-huszárezredtől báró Schönberger ezredes vezetése alatt: Chernel Viktorné, Kirsch őrnagy, Chernel, Nedeczky, gróf Szapáry, Dobay, Szabó és Sándor, Maesteriotti kapitányok, Lichtenstein, Kunze, Clement, báró Schell, Ruttkay főhadnagyok, Péchy, báró Fiáth, Telegdy és Detrich hadnagyok.

Zsebtolvaj háziur.

Akinek a fővárosban pechje van.

Humor a pesti főkapitányságon.

A fővárosban vasárnap este a Józsefvárosi pályaudvaron detektívkezre került egy zsebtolvaj. Egy utasnak lopta el az aranyóráját és aranyláncát.

A meglopott azonnal észrevette a dolgot, de bár nyakonszipe a tolvajt, annál már semmit sem sem lehetett találni és nagyon méltatlankodott, mikor az oda-került detektív mégis bevitte a főkapitányságra. Utközben azután elkövette azt az öreg hibát, hogy a károsulttal alkudni kezdett.

— Nem loptam el az órát — mondotta — mert minek lopjak, mikor magamnak is van, de nem szeretek a rendőrséggel komázni, félek a 126-os szóbától, amitől annyit panaszkodnak már. Hát ne menjünk a főkapitányságra, mondja meg a detektívnek, hogy otthon felejtette az órát, meg a láncot, megfizetek érte, amit kér.

— Ez vallomás! — kiáltotta a meglopott diadalmasan és már nem bánta, hogy lemaradt a vonatról.

A főkapitányságon Sajó rendőrtanácsos és Szentkirályi rendőrfogalmazó elé került a tolvaj és a detektív meg akarta tenni a jelentését.

— Ne beszéljen annyit, — mondta az előállított — maga nekem ilyen fiatal. Maga még engem nem ismer.

Pedig én vagyok valaki. Ugy-e? tanácsos ur?

— Igen, Pollák Mór, mondotta a tanácsos, halljuk, hogyan történt.

— Hat bebuktam. Hiába fogom mondani, hogy nem loptam el az órát, úgy sem hiszik. Aztán már az új büntetőnövella szerint megyek. Mára van vasárnap, szerdán kívül leszek. A fene egy nap, szerdán Budapest. Ronda egy fészek meg ezt a Budapestet. Ronda egy fészek. Itten, ha három ember találkozik, az egyik bizonyosan kiberer (detektív). Évek óta dolgozom külföldön, Londonban, Párisban, Berlinben, Brüsszelben, úgy éljek én, hogy voltak szép sikereim, mert ha én a szivhez nyulok (a pénztárcához a sziv fölött), csak olyannál teszem, akinél jut is marad is. Seholy nem buktam bele, csak itten negyedszer.

A rendőrség megállapította, hogy a zsebtolvaj Pollák Mór, négyszer büntetett 30 éves, nős, veszedelmes utazó zsebtolvaj, aki mellesleg budapesti háziúr, az Erdőköz-utca 3. szám föld-zint 6. alatt lakik és ez a ház a saját tulajdona, óvatosságból a felesége nevében áll.

— Minek lop maga? kérdezte a rendőrtanácsos.

— Hat minek dolgozik Rothschild? De egyet megfogadok: Budapesten többet nem lopok.

SZÍNHÁZ

Műsor:

Szerda, nov. 4. Kék egér, vigjáték. Ujdonság. C) bérlet.

Csütörtök, nov. 5. Kék egér, vigjáték. A) bérlet.

Péntek, nov. 6. Tatárjárás, operette, új kiosztással. B) bérlet.

Szombat, nov. 7. Viola, az alföldi heramia, népszimű. C) bérlet.

Vasárnap, nov. 8. délután Koldus gróf, operette. Este Manfréd, operette. Ujdonság.

Egressy Gábor emléke. A nagy magyar színesz Egressy Gábor emlékének áldozta a mai estét a debreczeni színtársulat. Azaz, hogy csak tíz percet áldozott. A színházi zenekar eljátszotta a Brankovics György című opera nyitányát, Gazdy Aranka Petőfynek egy alkalmi ódáját elszavalta, majd egy éldőképet mutattak be. Pont. Mindenesetre szép volt ez is, de olyan jól esett volna, ha egy kis ötletet is látunk, például: ha előadnak valami régi jó drámát vagy színművet, amelyben Egressynek volt nagyobb szerepe tegyük fel a Bankár és barát, Hugó Károly hatalmas drámáját. Mert így meglehetősen rosszul találtuk magunkat, mint Egressyt ünneplők, hogy Abonyi Árpádnak naiv meséjű A gyermek című színművét kellett véghallgatnunk. — Az előadás egyébként meglehetősen gyengén ment, csak a hatásvadászó felvonásvégén lüktetett egy kis élet a színpadon. Bérczynek egyik legjobb szerepe A gyermek című szerepe; ma is nagy sikere volt. Hahnel Aranka művésze javát vitte be a kapitányné alakjába. Békés, Krasznay, Báthory, Ternyei egyaránt igen jók voltak. Nagyon sokat rontott azonban az előadásban Kemény Lajos, akire sehogyan tud már egy jó szerepet szabni a direktio. Lukács Juliska fáradtan játszott. (Lais.)

— **A színházi iroda jelentése.** Ma lesz a kék egér ujdonság bemutatója mely iránt oly nagy érdeklődés mutatkozik, hogy a jegyek nagy része már elővételbe elkelt. Holnap lesz a nagyhatású vigjáték második előadása. Manfréd diszletei. Gyöngyössi Victor ismert festőnek tudását dícsérik ama szép diszletek, mely

a Manfréd II. és III. felvonására készültek. Az igazgatóság November hóra következő darabok előadását tűzte műsorra. Nagymama operette ujdonság, Manfréd dráma ujdonság. Kutya van a kertben vigjáték ujdonság, Trapezunti hercegnő operette új betanulással, Három pár cipő énekes bohózat (repris) új betanulással, Otthon dráma (repris) Erdő szépe színmű (új betanulással) (repris) Romeo és Julia (Schakespeare) (dráma).

UJDONSÁGOK.

— **Vilmos császár Bécsben.** Bécsből táviratozzák, hogy Vilmos császár a napokban oda érkezik. A német császár, bécsi útja elsősorban csak vadászati kirándulás lesz, mindazonáltal nem lehet elkerülni, hogy ez alkalommal az aktuális politikai kérdéseket is ne érintsék. A német császár látogatása a hármasszövetség megerősítésének a jele.

— **Az amerikai elnökválasztás.** Ma, kedden nagyjelentőségű napja volt az amerikai Egyesült Államoknak: az óriási republika ma választotta meg az elnök-elektorait, akiknek szavazatán fordul majd, ki lesz az új államfő, a republikánus Taft-e, vagy a demokrata-párti Bryan. Noha holnap csak az elnök-választók megválasztására kerül a sor, azontul már biztos lesz, kinek a személyében állapodik meg a közbizalom. Taft megválasztása bizonyosnak látszik. A választás new-yorki időszámítás szerint ma reggel 7 órakor, debreczeni időszámítás szerint délután 1 órakor kezdődött. A szavazást délután 5 órakor zárták le s az eredményt a legjobb esetben este 8 órakor, debreczeni időszámítás szerint éjfél után 3—4 óra tájban hirdetik ki. A táviratok tehát csak szerdán reggel érkehetnek a kontinensre.

— **A debreczeni adókirovés.** A város területére alakított egyenesadókirovésbizottság ma, kedden folytatta ülését s tárgyalás alá vette s megállapította a kirovési lajstrom 1748 tételétől az 1801 tételéig foglalt faszerszámkereskedő, ételárus, szén-, mész-, cement-, fa-, szesz-, tűzifa-, épületfakereskedők, seprűnyélkészítő, fényképezőkereskedők, gombáros, fényképezőkereskedők, libakopasztó, nyomdatulajdonos, szerkesztő, könyv-, papírkereskedők kezesi adótételei.

— **Legalább a kormány szeret bennünket.** Számtalan sok baja, terhe és polgárháboruja közt egy szerencsésje van Debreczennek, hogy legalább a kormány szereti. Nagyon sok ennek a jele s nemcsak a csendőrpáncsnokság győztes nyörű palotája, az egyetem félig készen álló s immár befejezésükhöz közeledő nagyszabású építkezések, a pénzügyi palota s b. stb. tanukodik róla, hanem legbeszédebben minden közdolog között

éppen a posta. Ki ne emlékezne rá, hányféle gyűlés, ankét, tervelés és tanácskozás volt ebben a dologban. A nagyváradi postaigazgatóság, a kamara, a város titokteljes nagy összejöveteleken tárgyalták a debreczeni postaépület nyomorúságos voltának gyökeres megszüntetését. Alternatív helyszíni tervek özönment fel a miniszteriumhoz s a miniszterium egy álló esztendeig törte a fejét, hogy melyik lesz szebb, melyiket fogadják el? Végre döntött s a mai postaépületet kimeszeltette. Most tíz évig csend legyen!

— **A szerb trónörökös a cárnál.** Berlin, november 3. A „Voss. Ztg.” jelenti Pétervárról: Itt általánosan az hir van elterjedve, hogy a cár kötelezőleg megígérte György trónörökösnek, hogy Oroszország, Bosznia és Szerbia annexióját nem fogja elismerni. Híre jár, hogy pétervári szerb követé Popovics helyébe Pasicsot fogják kinevezni.

— **A reformátusok gazdasági ügyei.** A debreczeni ref. egyház gazdasági bizottsága, november hó 4-én délután 3 órakor az egyház tanácstermében ülést tart.

— **Pénzügyi tisztviselők szervezkedése.** A múlt vasárnap a nagyváradi pénzügyi tisztviselők Czira Endre és Kovács László részvevése mellett népes értekezletet tartottak, melyen elhatározták, hogy a M. P. O. Sz. védnöksége alatt a biharmegyei pénzügyi tisztviselők szövetségét mielőbb megalakítják és buzgón fogják a létesítendő pénzügyi országos nyújtóintézmény sürgős létrehozatalát munkálni.

— **Férj és feleség tragikus halála.** Megható családi szerencsétlenséget jelentenek Nyiregyházáról. Flegmann Lipót, a szabócsi hitelbank igazgatója, régóta betegeskedett. Felesége önfeláldozóan ápolta, de hiába; az orvosok hétfőn reggel közölték az asszonynyal, hogy férje érelmeszesedésben szenved és már menthetetlen. Flegmanné a hir hallatára szívéhez kapott és szó nélkül összeesett és nyomban meghalt. A szomorú esetről valahogy tudomást szerzett a nagybeteg ember, akire felesége halála olyan megrendítő hatással volt, hogy pár óra múlva ő is kiszenvedett. A tragikus végű házaspárt együtt temették el óriási részvét mellett. Kiterjedt rokonság gyászolta az elhunytakat.

— **Az iparosképző tanfolyam megnyitása.** A debreczeni iparostovábbképző tanfolyamok e hó 5-én nyitnak meg. A kamara kéri azokat a jelentkezőket, kik részvételüket szóbelileg jelezték, végleges beiratkozás végett minél előbb a kamaránál jelenjenek meg. A tanfolyam az idén is a tanonciskolában (Burgundia-utca) fog tartatni.

— **A megyei tisztviselők nem fizetnek utadót.** A belügyminiszter rendeletben értesítette Hajdúvármegye alispánját, hogy a megyei tisztviselők sem megyei utadót, sem másfajta utadót, nem fizetnek, mivel az állami tisztviselők ez alól mentesek s mivel ez a kedvezmény kiterjesztendő a megyei tisztviselőkre is. A miniszter egyben utasítja körrendelet-

ben az adóhivatalokat, hogy a megyei törvényhatóságok tisztviselőitől semmi-nemü utadót ne szedjenek.

— **Brutális fiu.** A debreczeni rendőrségnél ma délelőtt panaszt tett Kiss Imréné Imre nevű fia ellen, aki erősen beruzgott állapotban ma hajnalban megtámadta betegen fekvő édesanyját és a pár nánál levő pénztárcáját elvette — A rosszindulatú fiu ellen a rendőrség megindította a vizsgálatot.

— **Meghaltak.** A debreczeni állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi nap folyamán a következő halálos eseteket jelentették be: Gausz Vilmos róm. kath. 39 éves, Szijgyártó Jánosné ref. 75 éves, Károlyi Gábor ref. 15 hónapos, Hatházi János ev. ref. 2 napos, Timár Sándor ref. 77 éves.

— **Rendőri hírek.** Besurranó tolvaj. Szilágyi István Könyök-utcai lakásába ma délelőtt ismeretlen tolvaj besurrant és onnan két pár cipőt, továbbá 40 korona készpénzt ellopot. A rendőrség megindította a nyomozást. Talált sertések. Ma délelőtt a Bánkon 2 sertést találtak; igazolt tulajdonosa a városgazda hivatalánál átveheti.

— **Beszűntetett hajójáratok.** A m. kir. folyam és tengerhajózási részvénytársaság alacsony vízállás miatt hajójáratát Zimony és Orsova között beszüntette.

— **A gondatlanság áldozata.** Püspökladányról jelentik, hogy Patay Lajosné két és fél éves kis fia a mosáshoz előkészített marólugból megvett egy darabkát, aminek következtében néhány órai szenvedés után meghalt. A gondatlan szülők ellen megindították a vizsgálatot.

— **Üzlet áthelyezés.** Telegdi K. Lajos utóda Eperjesy István a városháza épületében 68 év óta fenn álló könyv, papír és zenemű kereskedését Kossuth-u. 11. szám alá helyezte át.

— **Igen sok betegségnek a lég-huzam kihűlés a fő okozója; ez ellen hatásosan védekezhetünk; hogy ha az ajtókat és ablakokat lég-huzam elzáró vattával látjuk el, mely esetben a tüszelő anyagban is igen sokat megtakarítunk; kapható Mentze Henrik újdonságok áruházában Kossuth utca 4. szám.**

— **Percel Carola** tánciskolájában a beiratkozások megkezdődtek. Szent Anna-utca 22. szám.

— **Divatós őszi és téli Női és Leány felöltöket, boákat, model kaplakokat** csak a Hajdumégye legnagyobb Rozsa fele áruházban Kistemplombazár lehet már mártól kezdve olcsón vásárolni. Kérem meggyőződni! Legnagyobb raktár

— **Bucsu.** Mindazon jóbarátainktól és jóismerőseimtől, kiktől a városból való távozásom alkalmából, az idő rövidsége miatt személyesen el nem búcsúzhattam, fogadják ez uton szívélyes búcsú üdvözlőmet. Tartsanak meg jó emlékezeőkben, viszont én sem szűnök meg soha a Legkellemesebben rájuk vissza gondolni. Nagyvárad, 1908. november 1. Feldmann Gyula és neje.

— **Dr. Schwarz Arthur** ügyvéd, irodáját Deák Ferenc-utca 5. szám alá helyezte át.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Sikkasztó letes Sikkasztás büne miatt állott ma a törvényszék előtt Bacsó Lajos hetes, ki Márkus Jenő vendéglősnél volt alkalmazva. Ez év május havában Max Keppicu bécsi utazó az al bízta meg, hogy egy csomagot, melyben 70—80 darab aranylanc-minta volt, több üzletbe vigyen el. Bacsó azonban megszökött az

ékszermintákkal, melyeknek egy részét a nagyerdőn ásta el, más részét pedig elhánnya. A törvényszék Bacsóat ma tízhavi börtönrre ítélte el.

Közzgazdaság.

Ingyatlanok forgalma.

Csige Imre és neje Tar Zsuzsánna veszik a debreczeni 2405 sztkjvben foglalt 9 hold 450 négyszögöl ondódi földet Péntek Ferencné Jóna Gizella és társaitól 9507 kor 60 fillérért.

Gede István és neje Kálmán Juliánna veszik a debreczeni 4137 sztkjvben foglalt Csillag-utca 34 sz. házat Muhi Sámuel és neje Szilágyi Piroskától 2700 kor.

Terményfőzsdé.

Magyarországi Debreczeni bizományos társaság tájékoztatása Budapest, 1908 november 3

Készáru csendes, határidők állandók.

1908. októberi buza	-----
1908. májusi buza	1239. 40
1909. áprilisi buza	-----
májusi rozs	-----
1908 októberi rozs	-----
1909. áprilisi rozs	923—24
októberi zab	-----
1908. májusi zab	-----
1909. áprilisi zab	840.—41
1908 májusi tengeri	742.—49
1908 októberi tengeri	-----
1908 szeptemberi tengeri	-----
1908 augusztusi tengeri	-----

REGENY-OSARNOK.

Az alpesi Vampyr.

118. **Regény**

A két fekete szem ismét felemelkedett, de most már fényben, lángban. de könyvtől fátyolozva, hanem ezt a Don nem látta, mert éppen a kijáratához lépett, hogy távozzék... mégis egy gondolatától indítva visszafordult.

— Tarna! kiáltá szokatlan éles hangon, menj fel a kastélyba, itt a kucsa, menj a fejevertárba — ott szövetek és ékszerek vannak a pamlastra szétrakva, szárítás végett, menj és válassz magadnak, a mennyi tetszik! Ha visszatérsz esükd be magad után az ajtót és hozd a kulcsot ide... én nem leszek ugyan már akkor Clariss anyónál, de visszajövet betérek a kucseré, s megnézem, mit választottál.

— Ha valaki fel akarja tartóztatni, csak mond, hogy én küldtelek valamiért... Tarna átvette a kulcsot s azonnal távozott. Amadeo is elment.

Estefelé Don Amadeo bejött a kucseré, s látni kívánta Tarna választását: egy darab fehér muszelin, egy értékes öv, egy finom bőrből készült immortal koszoru s egy aranyos fátyol feküdt szétrakva a moha pamlacon.

— Miért esett vállasztásod éppen ezekre? kérdé Don Amadeo kedvetlenül. — Sennor Excellenza, azért választottam ezeket, hogy ha meghalok, ebbe öltöztessenek, felelé Tarna lágy dallamos hangon... e hang oly ismerősnek látszott Amadeo előtt és mégis tudta, hogy sohasem hallott ilyet, tudtán kívül zavarba jött s megsimította az aranyos fátyolt, mely legközelebb esett keze ügyébe.

— No no, szólta a szokottnál sokkal szelidebben, ezekre még sokáig nem leend szükséged.

— Hol is az a kucsa Clariss anyó? A gitán azonnal előadta a kért tárgyat.

Ez volt az utolsó beszélgetése s kedveskedése Don Amadeo, mert rövid napok múlva Vilmát ismerte meg s a többit már tudjuk.

(Folyt. köv.)

Ékszer, zsebórát

bizalommal

jótállás mellett.

Halász Nándor

órás és ékszerésznél

lehet vásárolni.

Debreczen, Piacz-utca 24. sz.

Fehér-ló-szálloda épület.

Minden reggel 8 órakor friss pörköltű

Melange-kávé

(gyöngy, kuba, mocca, portorico fajok)

kapható

DEUTSCH-nál

Piacz utca 38 Hatvan-utca 9.

268/1908. szám.

Meghívó.

A Debreczeni Kereskedelmi Betegsegélyző Egyesület Elismert magán-egyesületi Penztar f. hó 15-én azaz Vasárnap d. e. 10 órakor a Kereskedő Tarsulat dísztermében

rendkívüli közgyűlést

tart, melyre ugy a kereskedő főnökök, valamint a biztosított alkalmazottak közgyűlési kiküldöttei meghívotnak.

Tárgy:

Az alapszabályok megalkotása.

Debreczen, 1908. november 3.

Strobbach Géza

Erdos László

titkár.

elnök.

Csinos glace,
Finom svéd,
Tartós szarvasbőr

keztük

hölgyek, urak és gyermekek részére óriási választékban

Schön Sandor

Keztyű, kötszer, és orvosi műszertárban

Debreczen, Piacz-u. 12. sz. (Stenczinger ház.)

Villamos-világítási és erőátvitel

berendezések,

lakások, üzletek és egyéb helyiségek részére legelőnyösebben és a legnagyobb szakértelemmel

A Ganz-féle Villamossági R. T.

debreczeni építésvezetősége
(Piacz-u. 72.) által készíttetnek.

Szaksterü felvilágosítással, tervezetekkel és költségvetéssel bárkinek díjtalanul szolgál.

Világítótestek, csillárok és szerelvények dus választéka.
Telefon 568. sz. Telefon sz. 568

KIVONAT.

1 kg.	Családi vegyes kávé . . .	2 kor.
1 "	Törmelék csokoládé . . .	1.80 f.
1 "	Orosz tea, finom . . .	6 kor.
5 "	Finom csemege szálló . . .	1.40 f.

Friss Szardínia és Cacao megérkezett

Kohn Henrik

déli gyümölcs és csokorka kereskedésben, Hatvan utca 5. — Telefon 388

SZŐNYEGEK

jutta spárpa, hollandi, kidermüser, tapestry, velour, futó és salon szőnyegek minden nagyságban, torontali szőnyegek divanteritők, bútó szövetek és creppok, viaszkos vászon

legolcsóbb szabott árban.

Agy és asztalterítők

szövet és csipke függönyök, stórok,

Szabó Lajos fiai

divat, vászon és szőnyeg raktára
DEBRECZEN, Rózsá-utca 1. sz.

Alapították 1842. évben.

Női ruhaszövetek,

az őrzi- és téli időnyra, valamint flanelok, barchotok, fekete- és színes szelymek, bársonyok, gyönyörű ruházatok.

Francia P. D. jegyű fűzők

Arccátvétel, divatruha, gyűngy- és bőr díszítések

Menyasszonyi selymek,

koszorúk és fátyolok

legolcsóbb szabott árban!

Szabó Lajos fiai

divat, vászon és szőnyeg raktára
DEBRECZEN, Rózsá-utca 1. sz.

Alapították 1842. évben.

Fésűk, hajtűk

a legnagyobb választékban

kapható

Stern József és Testvére

kefegyár r. t.

városi raktárban

Piacz-utca 22.

Kerékpár, varrógép, gramofon

villamossági cikkek és mindennemű alkatrészek állandó raktára.

Nagy választék:

lemez ujdonságokban.

Elvállalunk villamos felszereléseket mindennemű mechanikai készülékek javítását, vas- és fémszerelvényeket, zománczolás, nikkelezés és az összes a szakmába vágó munkákat szakszerűen és pontosan készíjük.

Geller és Mámeth műszerészek,

Debreczen, Hatvan-utca 8. szám.

Debreczeni faipar r.-tár.

ajánlja 3 éves vágósu tűzfait: eldrótozva ólomzáros szekérben, házhoz szállítva és berakva:

Cserfát, Bükkfát, Gyertyánfát 4 felé vágva 10 mázsát 23 koronáért. — Vargafát 10 mázsát 24 koronáért, 5 felé vágva 1 koronával drágább. Aprózott fát 5 m/mázsánként már hazaszállítjuk. — Az aprózott fa tetszés szerinti mennyiségben mázsánként telepen kőn átvéve 2 korona 20 fillér.

1 öl cserfát hasábban . . .	33 koronáért
1 „ bükkfát „ . . .	32 „
1 „ gyertyánfát „ . . .	34 „
1 „ vargafát „ . . .	34 „

Hazaszállítás ölenként 2 korona 80 fillér.

Ugyanezen fák waggon-zámra a legjutányo abb árak mellett kaphatók. —

Megrendelések: telefon után 544. sz.,

levelező-lapon, postautalványon, a részvénytársaság elárúsitóinál és **BRÜLL**

LAJOS megbízott tisztviselőnk útján esz-

közölhetők. A szállítás 24 óra alatt teljesítetik. A pontos szállítást ellenőrző

bárczát kérjük figyelembe venni.

Az igazgatóság.

A Harmat Crème

arczsépitő és bőrápoló kenőcs,

mely teljesen ártalmatlan és sem higányt sem ólmot nem tartalmaz, a legrövidebb idő alatt megszüntet mindenféle szeplőt, májfoltot, pattanást, bőrkéket (mitessen) bőrbajokat. Kiszimítja a ránczosodni kezdő arczbőrt s azt fehérré simává és üdévé teszi. Legjobb óvszer a szél és a nap befolyása ellen az arcra. Nem zairos tehát nappal is használható. Hatása gyors és biztos.

Egy tégely Harmat-Crém 1 kor.

Készítő helye s főraktár:

Mihalovits Jenő gyógyszerháza.

Debreczen,

Főplacz 31, a városházzal szemben.

Vaskályhák

köszénfűtésre és fafűtésre.

Takarék-tűzhelyek.

Francia konyhák

nagy raktára

Sesztina Lajos

vaskereskedésében, Piacz-u. 23.

Eddig nem létező

árban

vásárolható a divatos őszi és téli posztó gyapjuszövet az ujonnan friss árakkal berendezett posztó kereskedésében <<<

Kohn M. Miksa

Hatvan utoza 7. sz.

Nagy választék: Szabott árak.

Tessék meggyőződni.

Stock-Cognac

Medicinal

szavatolt valódi borpárlat

Camis és Stock

gőzpároló telepéből,

BARCOLA.

Egyedüli Cognac gőzfőzde, állandó hivatalos vegyi ellenőrzés alatt.

Kapható minden jobb üzletben

Legrégibb és legelőbb tea jegy.

Főraktár Mayer Jenőnél.

Apró hirdetések.

10 sorig 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér, a legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 8 fillér. Apró hirdetések előre fizetendők. — Vidéki tudakozásnál tessék választékosan csatolni.

Vigyázzon! Uraktól levett ócska ruhákat igen tisztességes árban vesz Rosenberg Béni Bádógos-u. 4. sz.

Eladó vaspénzszekrény. Egy álló íróasztal alakú Wertheim szekrény igen jó karban eladó. Hol? Megmondja a kiadóhivatal.

Igen elegánsan berendezett két utcai szoba garçon lakásnak kiadó Egyháztér 13.

Fiatal fűszer és festék kereskedő segéd azonnal felvétetik Hatvan u. 13. sz. a.

Bocskay-kerti szálló, 800 négyszögöl területű, kétféle fajszerűvel és finom fajú gyümölcsfákkal beültetve, eladó. Az országúthoz és vasuti állomáshoz, valamint a ligethez közel, a legelőkelőbb helyen, nyaralóépítésre kiválóan alkalmas. Kiváló alkalmi vétel. Értekezni lehet a tulajdonosnál Bethlen-u 67. sz. alatt

Több gyakornok felvétetik Rosenberg Albert özv. és Fiai cégénél. E szakbeliek előnyben részesülnek.

Földvári L.

debreceni első elektrotechnikai gyár és villamos szerelési vállalat Kossuth u. 1.
Villamos világítást, erőátvitelt, telefonok, villámhárvák, villamoscsengők berendezését, javítását, évi jókarban tartását nagy helyben, mint vidéken legújításban eszközöl.

Egy liter szalon petroleum 12 krajczár készpénz fizetés ellenében Félégyházy János fűszerkereskedésében Piacz és Miklós utca sarok.

CZIGARETTÁZÓK!

100 db. hüvely nikotin mentes:
"Kip-kop" 08 "Riz" 14
"Tiszti" 10 "Parafás" 14
"Détibáb" 12 "Arany" 20
"Kolibri" különlegesség 16 kr.

Kapható: HARMATHS szivarok hüvely különlegességei főraktárában Debrecen fűvészkert u. 14.

Vidéken egy jó forgalmu fűszer üzlet keres ma joggal és dohány engedéllyel, kényelmes lakással bérbeadó. Czim a kiadóhivatalban.

Felső kereskedelmi iskolai felső oszt. tanuló elvállal alsóbb osztályu tanulók oktatását.

Két eszleg három szobás lakás kerestetik november e-sejére. Czim a kiadóban.

Szép, elegáns, asztali álló lámpát kéz alatt megvennék. Czim a kiadóban.

Egy jóházból való asztalos tanuló felvétetik Késes utca 6. sz. alatt.

Száz mássa gazdasági czélokra alkalmas krumpli eladó. Gólya-utca 17.

Kiválóan képzett, kitűnő gyakorlatu tanító magánórákat ad. vizsgákra kitűnően előkészít felelősség mellett. Czim a kiadóhivatalban.

Kopirprés jókarban levő megvételre kerestetik. Czim a kiadóhivatalban.

Jó családból való a középiskola alsóbb osztályába járó tanuló intelligens izr. családnál teljes ellátásra felvétetik. Czim a kiadóhivatalban.

Uj üzlet

Kossuth-utca 17.

a Kék csillag-hoz.

Ajánlom dusan felszerelt raktáramat kész árukban u. m. Bluzokban, aljakban gyermekruhákban. — Mérték szerinti elvállalást gyorsan és pontosan teljesítek. Gyászruhákat 6 óra alatt készítek mérsékelt árak mellett. Saját varroda az üzletben. Azonkívül mindenféle rőfös és rövidáruban nagy választékot tartok.

Szíves pártfogást kérem a n. é. közönségnek.

Tisztelettel

Ferenzy József.

150000 korona vagyonnal

biró hajadon,

földbirtokos leánya, 21 éves férjet keres. Azonkívül még több száz vagyonos parthie előjegyzésben úgy hogy minden igénynek bármikor megfelelhünk. Forduljon minden háza-ulandó Schlesinger céghez, Berlin 18.

Legolcsóbb bevásárlási forrás.

Zavatzky Leó

Debreczen Piacz-utca 16 sz
Bika szállodával szemben.

Női blouzek és gyermek ruhák

nagy választékban.

Női, férfi és gyermek alsó trico ruhák, harisnyák, keztük, női és gyermek kötények, gallérok, nyakkendők, csipkék szallagok, Női-, férfi, és gyermek f-hérműek.

Olcsó árak! Művirágok! Pontos kiszolgálás!

Bankegyesület

részvénytársaság

Debreczen, Piacz-utca 72. sz.

Foglalkozik a banküzlet összes ágazataival.

Leszámítol váltókat, utalványokat, nyilt tételeket stb.

Törlesztéses vagy kamatozó kölcsönt nyujt bekebelezés mellett földbirtokokra és házakra.

Előleget ad értékpapírokra, árukra stb.

Atvesz tőzsdei megbízásokat.

Elfogad betéteket könyvecskékre, folyó (chek) számlára, pénztárjegyekre, és

Vállalkozik minden egyéb banküzlet kötésére is.

Az igazgatóság.

Nyomatott Hoffmann és Kronovits könyvnyomdájában, Piacz-utca 49. szám a főpostával szemben.

Legbiztosabb szépítőszert a

Fáy-féle Arcz-Crém

hatása csodás!

Szépít, fiatalít! Legkiválóbb szor szepítő, májfoltok, pattanások és az arczbőr tisztátalanságai ellen. Egy tégely 1 kor. hozzávaló „Fáy” szappan 1 korona.

Illatszerek minden illatban

1-2-3 koronás üvegje

Ugyancsak legnagyobb raktára minden bel és külföldi gyógyszer különlegességeknek, pipere cikkeknek és hasonszervi gyógyszereknek. Kapható a készítő

Grósz Nagy Ferencz

gyógyszerész

DEBRECZEN, Kossuth-utca 8. sz.

„Arany egyszaru” gyógyszerár.

Telefon sz. 496 Telefon sz. 496.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Szőnyegek, Fügönyök,

Ágy- és Asztalterítők, Flaneltakarók.

Linoleum.

Valódi persa szőnyegek nagy raktára.

Hajdusági Hajuszpedra

Szép a hajusz

Hajdusági PEDRO-vel.

Elismert legjobb különlegesség a hajusz növekedésére és ápolására, mely megem avasodó zsirmentes növényi balzsamos anyagokból készült.

Hatása gyors és biztos

Törvényesen védve.

1 doboz 50 fillér, postán csak 3 doboz küldetik 1 kor. 15 fillér, bérmentve utánvétellel.

Egyedüli készítő

Grósz Nagy Ferencz

gyógyszerész.

DEBRECZEN, Kossuth-utca 8. sz.

„Arany egyszaru” gyógyszerár.

Telefon 496. sz. Telefon 496. sz.

MERKLER SOMA

nap és esőernyő gyártó

Temesvár — Debreczen.

Ajánlja dusan felszerelt raktárát

férfi- és női esernyőkben

2 koronától a legfinomabb kivitelig.

Iskolai gyermek esernyőket

1 korona 60 fillértől.

Rizárdólag francia mellfűzőkben

nagy választék 3 koronától feljebb.